

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5324/2542

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1243, ป.พ.พ. มาตรา 349, ป.พ.พ. มาตรา 1240, ป.พ.พ. มาตรา 306

## ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นหนี้บริษัท.ต่อมาบริษัท.ควมรวมกับบริษัทอื่นเป็นบริษัทใหม่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันมิใช่เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้โจทก์จึงหาจำต้องทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องไม่ทั้งการควบบริษัทเข้าด้วยกันตามมาตรา 1240 บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้แต่เฉพาะเจ้าหนี้ของบริษัททราบและให้โอกาสคัดค้านไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดบังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้หนี้สัมพันธ์ ระหว่างโจทก์และจำเลยยังหาระงับลงไม่ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ได้ขายลดเช็ค 1 ฉบับ แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกัน และทำสัญญาเป็นคู่ค้าประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ 1 เมื่อเช็คดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงินปรากฏว่าธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ 1 จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงผ่อนผันการชำระหนี้ตามเช็คพร้อมดอกเบี้ยหลังจากนั้นจำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ชำระเงินตามข้อตกลง โจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้และบอกกล่าวบังคับจำนองแล้วแต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน 1,676,205.48 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 1,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา(บางพระ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าว นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบหากขายได้เงินสุทธิไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วนจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ให้การรับว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นลูกค้าประเภทขายลดเช็คกับทำสัญญาคู่ประกันและสัญญาจำนองไว้จริงเมื่อปี 2532 แต่ต่อสู่ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะการที่โจทก์ควบกิจการของบริษัทหลายบริษัทเข้าด้วยกันนั้นโจทก์ไม่ได้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวการโอนหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสี่ให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ทราบ เนื่องจากจำเลยทั้งสี่เป็นลูกหนี้ของบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชี่ยลทรัสต์ จำกัด กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันท์ จำกัด จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ฟ้องโจทก์ในส่วนเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยเคลือบคลุม โจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจำนองที่ค้างชำระเกิน 5 ปี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงิน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้องกับให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 1,000,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่

โจทก์ หากจำเลยทั้งสี่ไม่ชำระให้ยัดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 และ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชลบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยัดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาดจนครบโจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,561,712.32 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงิน 1,000,000 บาทตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากโจทก์จะบังคับจำนองให้บังคับจำนองเพื่อชำระในส่วนของคุณค่าดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้อง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเดิมโจทก์มีชื่อว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด ตั้งขึ้นจากการควบบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรีสต์ จำกัด กับบริษัทจำกัดอีก 5 บริษัท เข้ากันแล้วต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทโจทก์ในปัจจุบันจำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามสัญญาขายลดเช็คจำนวนเงิน 1,000,000 บาทเศษโดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 เป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยทำสัญญาขณะโจทก์ยังเป็นบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรีสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด และขณะนำเช็คพิพาทมาขายลดนั้นโจทก์ใช้ชื่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การควบบริษัทจำกัดเข้ากันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันเท่านั้น แต่การควบบริษัทจำกัดเข้ากันมิใช่เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ซึ่งต้องบังคับตามบทบัญญัติเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 ดังที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้าง เพราะเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ต่างลักษณะไม่เกี่ยวข้องกัน โจทก์หาจำต้องทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่ทั้งการควบบริษัทจำกัดเข้ากันของโจทก์นั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1240 ก็บัญญัติเฉพาะแต่เจ้าหนี้ของบริษัทเท่านั้น ที่บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้ทราบและให้โอกาสคัดค้านการควบบริษัท แต่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดบังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ กรณีไม่มีเหตุทำให้นิติสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายระงับลง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้างมีรูปเรื่องไม่ตรงกับคดีนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน อุทธรณ์ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5324/2542 บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกราช จำกัด (มหาชน) โจทก์บริษัทแพนมาเก็ต จำกัด กับพวกจำเลย ป.พ.พ. ม. 306, ม. 349, ม. 1243 ป.วิ.พ. ม. 55 จำเลยเป็นหนี้บริษัทธ.ควบรวมกับบริษัทอื่นเป็นบริษัทโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันมิใช่เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้โจทก์จึงหาจำต้องทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องไม่ทั้งการควบบริษัทเข้าด้วยกันตามมาตรา 1240 บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้แต่เฉพาะเจ้าหนี้ของบริษัททราบและให้โอกาสคัดค้านไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดบังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้นิติสัมพันธ์ ระหว่างโจทก์และจำเลยยังหาระงับลงไม่

โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องโจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ได้ขายลดเช็ค 1 ฉบับ แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกัน และทำสัญญาเป็นคู่ค้าประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ 1 เมื่อเช็คดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงิน ปรากฏว่าธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ 1 จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงผ่อนผันการชำระหนี้ตามเช็คพร้อมดอกเบี้ยหลังจากนั้นจำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ชำระเงินตามข้อตกลง โจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้และบอกกล่าวบังคับจำนองแล้วแต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน 1,676,205.48 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 1,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา(บางพระ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าว นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบหากขายได้เงินสุทธิไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วนจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ให้การรับว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นลูกค้าประเภทขายลดเช็คกับทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองไว้จริงเมื่อปี 2532 แต่ต่อสู่ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะการที่โจทก์ควบบกิจการของบริษัทหลายบริษัทเข้าด้วยกันนั้นโจทก์ไม่ได้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวการโอนหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสี่ให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ทราบ เนื่องจากจำเลยทั้งสี่เป็นลูกหนี้ของบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรัสต์ จำกัด กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ฟ้องโจทก์ในส่วนเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยเคลือบคลุม โจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจำนองที่ค้างชำระเกิน 5 ปี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงิน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้องกับให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 1,000,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสี่ไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 และ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาดจนครบโจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,561,712.32 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงิน 1,000,000 บาทตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากโจทก์จะบังคับจำนอง ให้บังคับจำนองเพื่อชำระในส่วนของดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้อง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเดิมโจทก์มีชื่อว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด ตั้งขึ้นจากการควบบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรัสต์ จำกัด กับบริษัทจำกัดอีก 5 บริษัท เข้ากันแล้วต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทโจทก์ในปัจจุบันจำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามสัญญาขายลดเช็คจำนวนเงิน 1,000,000 บาทเศษโดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 เป็นคู่ค้าประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยทำสัญญาขณะโจทก์ยังเป็นบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรัสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด และขณะนำเช็คพิพาทมาขายลดนั้นโจทก์ใช้ชื่อ

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความ รับผิดชอบที่มีอยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันเท่านั้น แต่การควบบริษัทจำกัดเข้ากันมิใช่ เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ซึ่งต้องบังคับตามบทบัญญัติเรื่องการโอน สิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 ดังที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้าง เพราะเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ต่างลักษณะไม่เกี่ยวข้องกัน โจทก์หาจำต้อง ทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่ทั้งการควบบริษัทจำกัดเข้ากันของโจทก์นั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1240 ก็บัญญัติเฉพาะแต่เจ้าหนี้ของบริษัทเท่านั้น ที่ บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้ทราบและให้โอกาสคัดค้านการควบบริษัท แต่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใด บังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ กรณีไม่มีเหตุทำให้นิติสัมพันธ์ของ ทั้งสองฝ่ายระงับลง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้างมีรูป เรื่องไม่ตรงกับคดีนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน(สุวัตร์ สุขเกษม-เจริญ หัตถกรรม-ชนะ ภาสกาณนท์)แหล่งที่มา สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการแผนกหมายเลขคดีศาลฎีกาหมายเลขคดีศาลชั้นต้นหมายเลข คดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุในเรื่องการควบบริษัทเข้าด้วยกันนี้เป็นการรวมบริษัทตั้งแต่สองบริษัท ขึ้นไปเข้ามาเป็นบริษัทใหม่เพียงบริษัทเดียว โดยมีวัตถุประสงค์และข้อบังคับเป็นอย่างเดียวกับ ของแต่ละบริษัทที่เข้ามาควบกิจการกันนั้นซึ่งการควบบริษัทดังกล่าวอาจจะมีผลกระทบต่อ บุคคล ที่เป็นเจ้าหนี้ของแต่ละบริษัทเดิม เนื่องจากบริษัทเดิมที่เคยเป็นลูกหนี้ได้ถูกยุบมารวม ควบเข้ากับ บริษัทอื่น ดังนั้น หลักเกณฑ์ประการหนึ่งที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการควบบริษัท ได้กำหนดไว้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1240 คือจะต้องโฆษณาและส่งคำบอกกล่าวการควบ บริษัทไปยังเจ้าหนี้ของบริษัทก่อนเพื่อให้เจ้าหนี้รู้ตัวและหากมี ข้อคัดค้านก็สามารถที่จะคัดค้านได้ ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หากมีเจ้าหนี้คัดค้าน จะยังควบบริษัทไม่ได้จนกว่าจะชำระหนี้ให้ เจ้าหนี้ หรือหาหลักประกันให้จนเป็นที่พอใจ แก่เจ้าหนี้นั้นแล้วเพื่อเป็นหลักประกันให้เจ้าหนี้ของ บริษัทนั้นมั่นใจว่าหนี้สินไม่สูญหาย จะต้องได้รับชำระแน่นอน นอกจากนั้นเมื่อมีการควบบริษัท แล้วในเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบ ของบริษัทใหม่นั้น มาตรา 1243 บัญญัติว่า "บริษัทใหม่นี้ย่อมได้ ไปทั้งสิทธิและ ความรับผิดชอบที่มีอยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาจากการควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น" ซึ่ง ถือเป็นบทบัญญัติที่กำหนดไว้เป็นบทเฉพาะในเรื่องการควบบริษัท กล่าวคือ สิทธิ หน้าที่และความ รับผิดชอบของแต่ละบริษัทเดิมมีอยู่อย่างไรย่อมโอนมาเป็น ของบริษัทที่ควบกันใหม่ทั้งสิ้นคำพิพากษา ศาลฎีกาที่ 4474/2533 การที่บริษัทจำกัดเปลี่ยนชื่อใหม่ แล้วยัง ทำนิติกรรมในชื่อเดิม หาทำให้ บริษัทนั้นหลุดพ้นจากความรับผิดชอบและความผูกพันตามนิติกรรมนั้นไม่ ในเมื่อบริษัทนั้นยังมีตัวตน อยู่ และได้ทำนิติกรรมนั้นด้วยความสมัครใจจะทำนิติกรรมในชื่อเดิมหรือชื่อที่เปลี่ยนใหม่แล้ว ก็ ถือว่าทำโดยนิติบุคคลนั้นคงเดียวกัน บริษัททำนิติกรรมจำนองโดยใช้ชื่อเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับ ชื่อในโฉนด และใช้ กรรมการชุดเดิมในการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมจำนองเพื่อให้สอดคล้องกับ หลักฐาน หนังสือรับรองบริษัทในชื่อเดิมที่ส่งให้เจ้าพนักงานที่ดินทั้งนี้เพื่อความสะดวก การทำ หนังสือมอบอำนาจโดยกรรมการชุดเดิมสองนายลงนามในฐานะผู้มอบอำนาจดังกล่าว จึง เป็นการ ทำที่สอดคล้องกับเจตนาของบริษัทแล้ว ทั้งกรรมการนายหนึ่งที่ลงนามก็ยังคงเป็นกรรมการของ บริษัท ถือว่าบริษัทได้เชิดกรรมการในชุดเดิมอีกคนหนึ่งนั้นเป็นตัวแทนของ บริษัทในการทำสัญญา

สัญญาดังกล่าวจึงผูกพันบริษัท และผูกพันจำเลยซึ่งเป็นบริษัทที่ได้ ควบเข้ากันเป็นบริษัทใหม่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่หมายเหตุนี้หากดูเพียงผิวเผินเหมือนกับจะเป็นการแปลงหนี้ใหม่โดยเปลี่ยน สิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้คือเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ตามมาตรา 349 วรรคแรก แต่ข้อเท็จจริงในคดีนี้ คือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาต จำกัด เป็นเจ้าหนี้ เดิมของจำเลยอยู่แล้ว แม้ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาต จำกัด จะเปลี่ยนชื่อใหม่เนื่องจากการควบบริษัทเข้าด้วยกันก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่ามีการเปลี่ยนตัวเอาเจ้าหนี้คนใหม่ หรือบุคคลที่สามเข้ามาเป็นเจ้าหนี้แทนเจ้าหนี้ เดิมแต่อย่างใด จึงไม่ถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2366/2517) และเมื่อเป็น การควบบริษัท ซึ่งมีบทมาตรา 1243 บัญญัติไว้โดยเฉพาะเจาะจงก็ต้องบังคับตามกฎหมาย เฉพาะดังกล่าว แม้จะทำสัญญาขายลดเช็คกันนั้นโจทก์จะใช้ชื่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนา นันต์ จำกัด และต่อมา ได้มีการควบบริษัทกับบริษัทอื่นและเปลี่ยนมาเป็นชื่อโจทก์ปัจจุบันก็ตาม สิทธิของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาต จำกัด เคยมีอยู่แต่เดิมอย่างไรย่อมโอนมาเป็นของโจทก์ โดยผลของกฎหมายตามมาตรา 1243 และจำเลยมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อบริษัท เงินทุน หลักทรัพย์ธนชาต จำกัด อยู่อย่างไรความรับผิดชอบนั้นก็ต้องโอนมารับผิดชอบต่อโจทก์ที่เป็น บริษัทใหม่ จากการควบบริษัทด้วย แต่หากปรากฏว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาต จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ ทำสัญญากับบุคคลภายนอกตกลงยอมโอนสิทธิการเป็นเจ้าหนี้ให้ เช่นนี้จึงจะถือเป็นการแปลงหนี้ ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ โดยมาตรา 349 วรรคสามกำหนดว่า จะต้องทำตามวิธีการโอน สิทธิเรียกร้องในมาตรา 306 ซึ่งในเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้องนั้น เพียงทำเป็นหนังสือแสดงเจตนา โอนสิทธิเรียกร้องลงลายมือชื่อผู้โอนฝ่ายเดียว โดยผู้รับโอน ไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยก็ถือว่ามีการ โอนเป็นหนังสือแล้ว แต่การโอนนั้นจะยกขึ้นเป็น ข้อต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อได้ บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ หรือลูกหนี้ ยินยอมด้วยในการโอน โดยได้ทำคำบอกกล่าวหรือ ความยินยอมเป็นหนังสือ (คำพิพากษา ศาลฎีกาที่ 1893/2512) ก่อนหน้านี้เคยมีคำพิพากษา ศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ในเรื่องของการควบสหกรณ์ว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ได้กำหนดถึงสิทธิ หน้าที่ต่าง ๆ ของสหกรณ์เดิมให้โอนมายัง สหกรณ์ใหม่ที่ควบกันโดยชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีกฎหมาย เฉพาะกำหนดไว้ในเรื่องนั้น ก็ต้องบังคับตามกฎหมายเฉพาะนั้น ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับ คำพิพากษาศาลฎีกา ที่หมายเหตุนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1606/2519 เมื่อได้ควบสหกรณ์เข้ากัน เป็นสหกรณ์ใหม่ตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยถูกต้องแล้ว สหกรณ์ใหม่มิได้ไป ทิ้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์เดิมที่ได้ควบเข้ากันทั้งสิ้น สหกรณ์ใหม่ (โจทก์) ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวให้ลูกหนี้สหกรณ์เดิมทราบถึงการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน และยอม ได้ ไปซึ่งสิทธิเป็นเจ้าหนี้ กรณีหาใช่เป็นการโอนหนี้ดังที่บัญญัติไว้ใน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 306 ไม่ อย่างไรก็ตามเมื่อพูดถึงเรื่องการแปลงหนี้แล้วนี้ มีข้อน่าพิจารณาหลายประการ เช่น 1. การแปลงหนี้เป็นสัญญาระหว่างคู่กรณีเพื่อระงับหนี้เดิม แล้วก่อให้เกิดหนี้ใหม่ขึ้นผูกพันกันแทน ทำให้หนี้เดิมเป็นอันระงับไป เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะบังคับเอา จาก ลูกหนี้ตามหนี้ใหม่ที่เกิดขึ้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6383/2534, 5791/2537, 5209/2539) แต่หากหนี้ที่แปลงใหม่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หนี้เดิมก็ไม่ระงับ เช่น ตกลงทำสัญญาขายฝากที่ดิน โดยถือเอาหนี้เงินกู้เป็นราคาซื้อขายฝากเป็นการแปลงหนี้ใหม่ เพราะเป็นการเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็น สาระสำคัญแห่งหนี้ หนี้เงินกู้ระงับสิ้นไป แต่หากหนี้ ตามสัญญาขายฝากมิได้เกิดขึ้นด้วยประการ ใด ๆ หนี้เงินกู้ก็ยังไม่ระงับ (คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2044/2514) 2. เมื่อมีการแปลงหนี้แล้วส่วน ประกันของหนี้เดิมอันเป็นอุปกรณ์ของหนี้ เช่น จำนอง หากคู่กรณีในการแปลงหนี้ใหม่มิได้มีการ

ตกลงเป็นอย่างอื่นก็ยอมระงับไปด้วย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1949/2516) 3. กรณีหนี้เดิมเป็นหนี้ กู้เบิกเงินเกินบัญชีหรือบัญชีเดินสะพัด ซึ่งคิดดอกเบี้ยทบต้นได้ เมื่อมีการแปลงหนี้ใหม่แล้วการคิด ดอกเบี้ยทบต้นก็เป็นอันระงับไปด้วย เนื่องจาก เมื่อมีการแปลงหนี้แล้วถือว่าสัญญากู้เบิกเงินเกิน บัญชีหรือบัญชีเดินสะพัดระงับไปแล้ว ตั้งแต่วันทำสัญญาแปลงหนี้ใหม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1949/2516) 4. การแปลงหนี้ใหม่จะต้องมีข้อความแสดงให้เห็นว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง สารสำคัญ ในหนี้เดิมอย่างไรบ้าง (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1451/2509) ดังนั้น เมื่อปรากฏว่า ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้โดยยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้โดยขอผ่อนชำระเป็นรายเดือน ถือเป็น เพียงการขอเปลี่ยนวิธีการชำระหนี้เท่านั้น ส่วนหนี้เดิมมีอยู่อย่างไรคงมีอยู่อย่างนั้น ไม่ถือเป็นการ เปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ไม่เป็นการแปลงหนี้ใหม่ หนี้เดิมไม่ระงับ (คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2366/2517, 5866/2538) หรือในทางกลับกัน หากเป็น หนังสือยินยอมให้ผ่อนชำระหนี้ของทาง ฝ่ายเจ้าหนี้ก็ไม่ถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ หนี้เดิมก็ไม่ระงับ (คำพิพากษา ศาลฎีกา 339/2538) 5. การชำระหนี้เป็นอย่างอื่นแทนการชำระเป็นเงินไม่ถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ เช่นออกเช็คเพื่อชำระหนี้เงิน ต่อมาเช็คนั้นธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ลูกหนี้จึงมีการ ออกเช็ค ฉบับใหม่เพื่อชำระหนี้เงินที่โจทก์เรียกเก็บไม่ได้นั้น ไม่ถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ (คำพิพากษา ศาลฎีกาที่ 867/2523) ธีรศักดิ์เมยวิจิตรคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ได้ ขยายลดเช็ค 1 ฉบับ แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกัน และทำสัญญาเป็นผู้ค้ำประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ ร่วมกับจำเลยที่ 1 เมื่อเช็คดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงิน ปรากฏว่าธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่าย เงินจำเลยที่ 1 จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงผ่อนผันการชำระหนี้ตามเช็คพร้อมดอกเบี่ยหลังจากนั้น จำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ชำระเงินตามข้อตกลง โจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกัน ชำระหนี้และบอกกล่าวบังคับจำนองแล้วแต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ร่วมกันหรือ แทนกันชำระเงินจำนวน 1,676,205.48 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน 1,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดที่ดิน โฉนดเลขที่ 9166 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา(บางพระ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าว นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จน ครบหากขายได้เงินสุทธิไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่นำออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วนจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ให้การรับว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นลูกค้ำประกันขยายลดเช็คกับทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองไว้จริงเมื่อปี 2532 แต่ต่อสู้ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะการที่โจทก์ควักกิจการของบริษัทหลายบริษัทเข้าด้วยกันนั้น โจทก์ไม่ได้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวการโอนหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสี่ให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ทราบ เนื่องจากจำเลยทั้งสี่เป็นลูกหนี้ของบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรีสต์ จำกัด กับบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ฟ้องโจทก์ในส่วนเกี่ยวกับการ คิดดอกเบี้ยเคลือบคลุม โจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจำนองที่ค้างชำระเกิน 5 ปี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงิน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ย เอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้องกับให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 1,000,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสี่

ไม่ชำระให้ยืมที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 และ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาดจนครบโจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,561,712.32 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงิน 1,000,000 บาทตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากโจทก์จะบังคับจำนอง ให้บังคับจำนองเพื่อชำระในส่วนของดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้อง นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเดิมโจทก์มีชื่อว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธณานันต์ จำกัด ตั้งขึ้นจากการควบบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรีสต์ จำกัด กับบริษัทจำกัดอีก 5 บริษัท เข้ากันแล้วต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทโจทก์ในปัจจุบันจำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามสัญญาขายลดเช็คจำนวนเงิน 1,000,000 บาทเศษโดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 เป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยทำสัญญาขณะโจทก์ยังเป็นบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทรีสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธณานันต์ จำกัด และขณะนำเช็คพิพาทมาขายลดนั้นโจทก์ใช้ชื่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธณานันต์ จำกัด มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การควบบริษัทจำกัดเข้ากันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบ บรรดาเมื่ออยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันเท่านั้น แต่การควบบริษัทจำกัดเข้ากันมิใช่เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ซึ่งต้องบังคับตามบทบัญญัติเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 ดังที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้าง เพราะเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ต่างลักษณะไม่เกี่ยวข้องกัน โจทก์หาจำต้องทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่ทั้งการควบบริษัทจำกัดเข้ากันของโจทก์นั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1240 ก็บัญญัติเฉพาะแต่เจ้าหนี้ของบริษัทเท่านั้น ที่บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้ทราบและให้โอกาสคัดค้านการควบบริษัท แต่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดบังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ กรณีไม่มีเหตุทำให้นิติสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายระงับลง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้างมีรูปเรื่องไม่ตรงกับคดีนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5324/2542 บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกธนา จำกัด (มหาชนโจทก์บริษัทแพนมาเก็ต จำกัด กับพวกจำเลย ป.พ.พ. ม. 306, ม. 349, ม. 1243 ป.วิ.พ. ม. 55 จำเลยเป็นหนี้บริษัทธ.ต่อมาบริษัทธ.ควบรวมกับบริษัทอื่นเป็นบริษัทโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบ บรรดาเมื่ออยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันมิใช่เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้โจทก์จึงหาจำต้องทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องไม่ทั้งการควบบริษัทเข้าด้วยกันตามมาตรา 1240 บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้แต่เฉพาะเจ้าหนี้ของบริษัททราบและให้โอกาสคัดค้านไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดบังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้นิติสัมพันธ์ ระหว่างโจทก์และจำเลยยังหาระงับลงไม่

โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องโจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ได้ขายลดเช็ค 1 ฉบับ แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 1,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกัน และทำสัญญาเป็นคู่ค้าประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ 1 เมื่อเช็คดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงิน ปรากฏว่าธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ 1 จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงผ่อนผันการชำระหนี้ตามเช็คพร้อมดอกเบี้ยหลังจากนั้นจำเลยที่ 1 ผิดนัดไม่ชำระเงินตามข้อตกลง โจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้และบอกกล่าวบังคับจำนองแล้วแต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน 1,676,205.48 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 1,000,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา(บางพระ) จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าว นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบหากขายได้เงินสุทธิไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่นำออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วนจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ให้การรับว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นลูกค้าประเภทขายลดเช็คกับทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองไว้จริงเมื่อปี 2532 แต่ต่อสู่ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะการที่โจทก์ควบบกิจการของบริษัทหลายบริษัทเข้าด้วยกันนั้นโจทก์ไม่ได้ทำเป็นหนังสือบอกกล่าวการโอนหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสี่ให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ทราบ เนื่องจากจำเลยทั้งสี่เป็นลูกหนี้ของบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทริสต์ จำกัด กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ฟ้องโจทก์ในส่วนเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยเคลือบคลุม โจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจำนองที่ค้างชำระเกิน 5 ปี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงิน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้องกับให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 1,000,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสี่ไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 9166 และ 23072 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสี่ออกขายทอดตลาดจนครบโจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงินจำนวน 1,561,712.32 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงิน 1,000,000 บาทตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากโจทก์จะบังคับจำนอง ให้บังคับจำนองเพื่อชำระในส่วนของดอกเบี้ยที่ค้างชำระตามอัตราในรายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเอกสารหมาย จ.27 ย้อนหลังไป 5 ปี นับแต่วันฟ้อง นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเดิมโจทก์มีชื่อว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด ตั้งขึ้นจากการควบบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทริสต์ จำกัด กับบริษัทจำกัดอีก 5 บริษัท เข้ากันแล้วต่อมาจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทโจทก์ในปัจจุบันจำเลยที่ 1 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามสัญญาขายลดเช็คจำนวนเงิน 1,000,000 บาทเศษโดยมีจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 เป็นคู่ค้าประกันยินยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยทำสัญญาขณะโจทก์ยังเป็นบริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชลลทริสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด และขณะนำเช็คพิพาทมาขายลดนั้นโจทก์ใช้ชื่อ

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาคานันต์ จำกัด มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1243 มีผลให้บริษัทใหม่ได้ไปทั้งสิทธิและความ รับผิดชอบที่มีอยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันเท่านั้น แต่การควบบริษัทจำกัดเข้ากันมิใช่ เป็นเรื่องการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ซึ่งต้องบังคับตามบทบัญญัติเรื่องการโอน สิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 349 และมาตรา 306 ดังที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้าง เพราะเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ต่างลักษณะไม่เกี่ยวข้องกัน โจทก์หาจำต้อง ทำหนังสือหรือสัญญาใด ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่ทั้งการควบบริษัทจำกัดเข้ากันของโจทก์นั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1240 ก็บัญญัติเฉพาะแต่เจ้าหนี้ของบริษัทเท่านั้น ที่ บริษัทจะต้องบอกกล่าวให้ทราบและให้โอกาสคัดค้านการควบบริษัท แต่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใด บังคับว่าจะต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ กรณีไม่มีเหตุทำให้นิติสัมพันธ์ของ ทั้งสองฝ่ายระงับลง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 อ้างมีรูป เรื่องไม่ตรงกับคดีนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

## องค์คณะ

สุวัตร สุขเกษม · จรัญ หัตถกรรม · ชนะ ภาสกาณนธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5324/2542>